

IZHAJA VSAK DAN

Štev. 1. Izdaja vsak dan, razen v praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe, se prodajajo po 3 nrvč. (6 stot.) v mnogih bokarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe, po 5 nrvč. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. OENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smatrnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka sodaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč.“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnane naročnine, se uprava ne osira. Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-80.

Vsi dopini naj se pošiljajo na uredništvo lista. Ne frankovana pisma se ne sprejemajo in rekapisi se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Nastanila Trkarna „Edinost“, vpisana zadruga s omejenim poroštvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šte. 20.

Polno-branilnični račun šte. 841-652. TELFON št. 11-57

O novem letu.

Zopet je zatonilo eno leto v morje večnosti. In tu na pragu novega leta bo pač primerno, da se ozremo nekoliko nazaj, v ravnokar minulo leto, da napravimo — seveda v velikih potezah — račun, sestavimo aktiva in pasiva, ter se tako prepričamo, dali je naša bilanca minulega leta aktivna ali pasivna.

Dolžnost vsakega dobrega gospodarja je, da ob zaključku leta napravi račun že zato, da se prepriča, če je imel izgubo ali dobiček, da v slučaju, ako se pokaže, da je bil račun neugoden, razmotriva vzroke, ki so povzročili to neugodno stanje in jih potem skuša v bodoče po možnosti odstraniti. Tako je tudi naša dolžnost, da v novem letu napravimo svojo narodno in politično bilanco, da iz iste razvidimo, kaj smo v minulem letu storili, ter se na podlagi primerjanja aktivnih in pasivnih postavk moremo prepričati, kaj treba še storiti, da se odstrani nedostatke in zboljša splošno stanje.

Minulo leto je bilo burno, zelo burno, polno bojev, polno dela, tudi zelo hvaležnega dela, ki niti ni bilo zaman. Že vstopili smo v leto 1911 v znamenju boja in dela. Minulo leto smo nastopili v znamenju ljudskega štetja. Bil je to kos hudega dela, trdega dela, pri katerem je sodelovalo celokupno obmejno Slovenstvo. Ne bomo pisali o tem, ker so vsem našim čitateljem še v živem spominu vsi boji, ki smo jih morali bojevati o priliki ljudskega štetja. V Trstu, Gorici in Istri moremo beležiti lepih uspehov, dočim tega, žal, ne moremo reči o Koroški in Stajerski, kjer smo na papirju tudi to pot nazadovali.

Tudi z uspehom volitev za državni zbor moremo biti zadovoljni. Slovenci smo si ohranili na vsej črti svoje posestno stanje, a smo poleg tega prišli v drugem tržaškem mestnem volilnem okraju in Gorici s svojima kandidatom v ožjo volitev, kakor Hrvatje v Puli. Kakor že rečeno, smo mi Slovenci z uspehom državnozbornih volitev lahko popolnoma zadovoljni, ker smo si

ohranili svoje dosedanje posestno stanje. Če se je izvršila premenitev v korist eni in na škodo drugi stranki, to ni odločilne važnosti za skupni narodni položaj, ker take fluktuacije so v naravi narodovega življenja. Sedaj prevladuje bolj ena, sedaj druga stranka. Glavno je, da vsaka stranka, ki hoče med Slovenci delovati, mora naglašati narodni moment, mora, ker drugače bi izgubila pogoje do obstanka. Zato bo morala vsaka slovanska stranka, ki se bo hotela obdržati na površju, izčistiti iz svoje srede nenarodne elemente, da ne obračuna narod prej ali slej — z njo samo!

Z ljudskim štetjem in državnozbornimi volitvami pa smo tudi zaključili oni del svoje narodno-politične bilance, ki je za nas ugodno izpadla. V vseh ostalih postavkah glede našega boja proti našim nasprotnikom, žal, bilanca ni ugodna in moramo biti veseli, da sploh nismo nazadovali.

V Trstu vidimo dan za dnevom, kako brezvestna klika še dalje tepta zakone in naravne pravice na škodo slovenske manjšine. V Istri gospodarji prej ko slej italijansko-benečanska oligarhija, ki se ne briga ne za božje, ne za človeške pravice takrat, ko gre za Slovence in Hrvatje. V Gorici in na Goriškem so razmere tako žalostne, da je o tem škoda izgubljati kako besedo. Na Koroškem pritiska vedno huje tevtonski naval. Ako pojde tako naprej, izgine kmalu iz koroških sodnih dvoran in šol zadnja sled stovenščine. Na Stajerskem in Kranjskem bi moglo biti bolje, a tam vidimo, kako so razpaljene strankarske strasti, zbog česar trpe najvišji narodni interesi.

Zato ne moremo drugega, nego da — zvesti svojemu staremu programu — tudi v novem letu zakličemo bratom: Združimo vse svoje narodne sile v obrambo enega najvišjega interesa in podrejimo svoje strankarske koristi skupni narodni stvari, ako hočemo, da bomo mogli nekega dne pisati boljše in razveseljivejše narodno-politične bilance.

Kupujte „Narodni kolek“!

Žljivo čakajoč, da vezir dokonča svojo molitev Zadoja jagoda je zdrknila skozi prste Mehmeda; še enkrat se je priklonil z obrazom, obrnjenim proti jugovshodu.

„Allah inšallah!“ je vzdihnil poluglasno, in zopet je uprl svoj pogled na vojvoda:

„Neizcrpljiva je milost padišaha, mogočnega vladarja pravovernih“, je začel čez trenotek, „tudi Štefanu Tomaševiču hoče priznati; samo naj se čuva kršiti obljubljen zvestobo, sicer — pokazal mu je zopet Tomaševičovo vrstico, — pri prorokovi bradi! — se bo gugal na svoji lastni vrstici!“

„Potem bo dolgo živel, če ga Bog sicer ohrani!“ je pristavil vojvoda.

„O tem se prepričamo kmalu je rekel Mehmed. „In ti odhajaš že jutri?“ je vprašal na enkrat.

„Če je to volja tvoje visokosti!“ je odgovoril vojvoda.

„No, dobro“, je rekel Mehmed, „potoval bo s teboj Sara-bey, da sprejme od Tomaševiča polletno plačilo, dogovorjeno s teboj.“

BRZOJAVNE VESTI.

Oskrunitev grobnice Karadjordjevičev na Dunaju.

(Izvirno.)

DUNAJ 31. Na dunajskem pokopališču pri sv. Marxu so danes našli v nekem grmiču trdo ob pokopališčnem obzidju človeško glavo, zavito v časopis, in sicer v dunajske „Kronenzeitung“. Pri lobanji je manjkala spodnja celjust. Lobanjo so izročili profesorju dr. Haberdi v pre-sojo, Z ozirom na to, da so našli lobanjo tik ob zidu, naslučujejo, da je lobanjo vrgel kdo s ceste na pokopališče.

Profesor dr. Haberda še ni izrekel svojega mnenja o najdeni lobanji, mislijo pa, da lobanja pripada okostju kneza Aleksandra Karadjordjeviča, očeta srbskega kralja Petra.

Poljed. minister dr. Braf odstopi.

(Izvirno.)

PRAGA 31. Glasilo češke državno-pravne stranke „Samostatnost“ poroča, da poljedelaki minister dr. Braf odstopi z ozirom na svoje slabo zdravje v najkrajšem času. Imenujejo tudi že njegovega naslednika, in sicer dr. Friderika kneza Schwarzenberga.

Češki učenjaki o „Kraljedvorskem rokopisu“.

(Izvirno.)

PRAGA 31. Profesor Masaryk objavlja obenem z drugimi profesorji češke univerze izjavo, v kateri se vsi profesorji izrekajo proti originalnosti „Kraljedvorskega rokopisa“. Vsi ti učenjaki trde, da je „Kraljedvorski rokopis“ le zelo spretno ponarejen.

Zrakoplov „Salzburg“.

(Izvirno.)

SALZBURG 31. Zrakoplova „Salzburg“ dosedaj vključ vsem rešilnim poskusom še ni bilo mogoče najti. Iz Salzburga sta odšli v hribe dve rešilni ekspediciji, a sta se vrnili, ne da bi bili prišli na sled pogrešanemu zrakoplovu. Poročnika Werner je po vsem tem z zrakoplovom vred treba smatrati za izgubljenega.

Delavstvo zažgalo tovarno.

(Izvirno.)

LIBEREC (Čiško) 31. Tukajšnja predilnica tvrdke Liebig & Cie, so strajkujoči delavci zažgali. Tovarna je po požaru popolnoma uničena. Škoda, ki jo trpe lastniki tovarne, je velikanska.

Zastrupljanje v berlinskem ljudskem preročišču.

(Izvirno.)

BEROLIN 31. Kolikor so dognala dosedanja policijska in sodna poizvedovanja, je dosedaj obolelo na zastrupljenju 141 oseb, umrlo pa je 72 oseb.

Vojvoda se je nekoliko zdrznil vsled teh besed.

„Toda tvoji visokosti je vendar znano, da je kralj Štefan tik pred obleganjem Belaja plačal polletni harač“, se je drznil odvrniti, „in rok za novo plačilo še ni minil.“

„Ali nam boš ti predpisoval zakone?“ se je vjezil zopet vezir. „Četudi rok ni potekel, tvoj kralj naj plača in konec besedi!“

„Kakor izvoli tvoja visokost“, se je priklonil vojvoda. „To bo gotovo neljuba vest za Tomaševiča“, je pristavil v duhu za se, „to napravi pošteno luknjo v njegovo zakladnico. Kaj pomaga; to pot mora plačati, saj mu je zapustil kralj Štefan zakladnice skoro prenapolnjene!“

Vezir je zatleskal v roke in na to znamenje je velel slugom, vstopivšim v selamlik primesti šerbeta in sladkega sadja; velel je vojvodi, naj sede, potem ga je pogostil in ga odpustil z veliko milostjo. Isto tako se je tudi vse spremenilo pri služabništvu; vsak se je vedel pri njegovem odhodu isto tako prijazno, kakor je bil prej ob njegovem prihodu neuljuden nasproti njemu.

(Pride že.)

Sodna preiskava je dognala, da so se vse te osebe zastrupile z — žganjem. Žganju je bila namreč dodana večja množina metylnega alkohola.

Sif dotične tvrdke, ki je dobavljala ono žganje, oziroma ga sama tudi fabricirala, je bil danes dopoldne aretiran in izročen sodišču.

Italijansko-turška vojna

Boji pri Tobruku.

Turško vojno ministerstvo objavlja sledeče oficijelno poročilo iz Tobruka: Dne 22. decembra so naše čete napadle italijanske postojanke pri Tobruku. Kljub streljanju baterij italijanskih vojnih ladij so naše čete udrele v sovražne postojanke. Garnizija je bila uničena in naše čete so se polastili tam se nahajajočih živil in vojnega materijala. Priborili smo en brzostrelni top. Eno krilo naše armade je ogrozilo umikanje sovražnika, tako da se je ta moral umakniti v neredu v smeri proti obrežju. Tekom tega umikanja je sovražnik izgubil polovico svojih čet.

Boj je trajal en celi dan in noč. — Padli so tudi trije italijanski častniki. Mi smo imeli sedem mrtvih in nekaj ranjenih. Šejk Meri, ki se je s svojimi petimi sinovi boril na čelu svojega plemena, je junaški padel. Naši častniki in vojaki so se vojskovali junaški in odločno. Poročnik Nedjib: ej je udrl prvi v okope, razdril en brzostrelni top in osvojil drugega, kate-rega je pripeljal v turški tabor.

Turško poročilo z boja pri Sidi Saldu.

CARIGRAD 30. Vojno ministerstvo naznanja, da je prišla dne 27. t. m. iz Dehibata sledeča brzobjavka: Včeraj je močna sovražna četa napadla našo utrjeno postojanko pri Sidi Saldu, na vzhodju gorovja. Italijane smo predpoldne vrgli nazaj. Popoldne ob dveh so nas napadli z uničujočim streljanjem topov, ki nas je prisililo, da smo svoje postojanke morali deloma prepustiti sovražniku. Sovražnik je izgubil okoli 600 mož, mi 122, med temi 2 častnika. Prišakujemo jutri novega napada. Vreme je zelo slabo. Zdi se, da so Italijani odločeni, korakati tudi tekom zime naprej proti planoti; oni pričakujejo ojačeno italijansko pvočilo o bojih pri Bir Tabrosu.

MILAN 31. Michele Vaina poroča pismeno „Avantiju“: Arabski „izdajalci“ so naše čete po noči zavedli v puščavi; tako je bilo možno, da smo pri Bir Tabrosu bili nenadoma napadeni, ter da smo izgubili najmanje 200 mož, med temi 50 mrtvih. Od arabskih izdajalcev so bili 3 trje obešeni.

Domače vesti.

Uredništvo in uprava lista Edinost

želita vsem cenjenim čitateljem in dopisnikom
srečno novo leto.

Cenjenim našim naročnikom sporočamo, da smo današnji številki priložili posebno položnico v svrhu poravnave naročnine. Prosimo torej vse dosedanje naše cc. naročnike, da obnovijo čimprej naročnino, da ne bo treba ustavljati lista, prosimo jih pa tudi, da z novim letom poskrbe vsak po svoji moči, da se naš list razširi v njihovih poznanskih in prijateljskih krogih. Uprava „Edinosti“.

Silvestrov večer „Sokola“. Prireditve tržaškega „Sokola“ so znane zbog svoje priarčnosti in neprisiljenosti. Zato pa so tudi vse te prireditve izredno dobro obiskane. Vendar, kolikor se spominjamo, tako dobro obiskanega večera naš „Sokol“ še ni imel, kakor je bil sinočnji Silvestrov večer. Ob osmih že je bila gledališčna dvorana „Narodnega doma“, tako zasedena, da se je moral smatrati za srečnega oni, ki je

PODLISTEK

Jug.

Historičen roman. — Spisal Prokop Chocholeušek. Postlovenil H. V.

„No, ti bi ne bil smel izklepetati vaših končnih namenov, turški butec!“ je govoril sam sebi v duhu, „videli bomo kdo bo kilcal tvojega Allaha; kar se mene tiče, jaz kašljam na njega in na njegovega proroka. In kako se ta bisurmanski pes pobožno namrdava! — No, kar počakaj!“ Ozrl se je na črepinje šerbetove posode, ki se je, zgrešivši njegovo glavo, vzlic mehkim preprogam razbila na tleh; zrl je na nje tako pozorno, kakor bi jih štel. „To je bilo mojstrsko vrženo, to se mora priznati, ej, Mehmede, tako se ne smem pustiti osramotiti; moj Bog mi je priča, da te polščem pri prvem spopadu da ti pokažem, da znam s svojim buzdovanom isto tako mojstrsko metati, kakor ti z lončeno posodo; in naj me vrag vzame, če zgrešim tvojo bučo!“

In kakor bi ga bile navdajale misli najpониžnejše udanosti, je zrl spred-se povešeno glavo, s spokornim obrazom potrpe-

Sploh se dobil kak prostorček. In vendar so še neprenehoma prihajale cele množice občinstva. V dvorani in na galeriji je bila taka gneča, da se sploh ni bilo možno gibati. Mnogo se jih je moralo vrniti, ker se sploh niso več mogli preriti v dvorano. Kakor vedno, je bila seveda tudi sinočna zabava domače — priarčna, Pevski zbor „Sokola“ je — pod vodstvom zaslužnega pevovodje g. Vašteta — nastopil z dvema zboroma, ter žel živahno in zaslužno pohvalo, dočim je vojaška godba domačega pešpolka št. 97, kakor vedno, tudi sinoči storila v polni meri svojo dolžnost in s preciznim izvajanjem posameznih točk programa mnogo pripomogla k splošni animiranosti.

Največ pa je k splošnemu dobremu razpoloženju vsekako pripomogel naš sicer še novi, a vendar že znani humorist gosp. Devetak. Bilo bi težko izreči sodbo, kje je najbolj ugajal, a vrhunec zunanjega efekta je vsekako dosegel s pismom kanonirja Toneta Klobase svoji kuharici Katrci, pismo, katero je g. Devetak prečital in kjer je godba markirala ločila. G. Devetak je sinoči le z nova potrdil svoj glas izbornega humorista. Hitro, nepričakovano hitro je približala polnoč; ugasnile so luči v dvorani, preko odra se je plazila starica — staro leto; in ko je ta izginila, se je dvignil zastor, prikazala se je živa slika: Sokolice in Sokoli v krojih, ob deani zastava, v sredi letnica 1912. Pred to krasno skupino je stopil starosta „Sokola“, dr. Rybář, pozdravil navzoče, omenil delovanje Sokola v minulem letu na Tržaškem ozemlju posebej in na Slovenskem sploh, omenil potem našega narodno-polit. dela v minulem letu, pozivljaj vse na složno delo bodočnosti ter voščil zbranemu občinstvu srečno in veselo novo leto. — V tem hipu se je dvorana zopet razsvetlila, godba je zasvirala „Hej Slovani“, občinstvo se je dvignilo, po dvorani je donela navdušeno skupna vaešlovanska himna, mejtem ko so si znanci in prijatelji stiskali roke, želeč eden drugemu: Srečno in veselo novo leto!

Novi namestnik v Dalmaolji. Sedanji začasni voditelj dalmatinskega namestništva grof Marij Attems bo v kratkem imenovan za namestnika.

Trgovski ples. Letošnji trgovski ples, ki ga prireja vsako leto „Trgovsko izobraževalno društvo“, se bo vršil — kakor že javljeno — dne 6. t. m., torej prihodnjo soboto. Delo, ki ga vrši „Trgovsko izobraževalno društvo“ tiho in mirno, smo že očrtali v božični številki in zato se nam zdi povsem nepotrebno, da bi še posebej povdarjali, kako potrebno je, da naše občinstvo skaže temu društvu svojo hvaležnost s tem, da poseti v obilem številu njega prireditiv.

Prvi ples „Otrok“ priredi šentjakobaka „Čitalnica“ na pustno nedeljo v gledališni dvorani „Narodnega doma“. Več pravočasno.

Izgubljeno. Na sokolskem Silvestrovem večeru je neka gospodična izgubila zapestnico. — Najditelj, oziroma najditeljica, naj blagovoli zapestnico izročiti vratarici „Narodnega doma“ proti primerni odškodnini.

Udbor št. Jakobsko mladino naznanja tem potom sl. občinstvu, da priredi na pustno soboto dne 17. februarja 1912 tradicionalni maskiran ples v gledališni dvorani „Nar. doma“. Pri plesu svira orkester 97. pešpolka. Čisti dobiček je namenjen stavbi nove CM. šole pri Sv. Jakobu (75%) in javni ljudski knjižnici pri Sv. Jakobu (25%).

50-letnica dnevnika. Praška „Union“ je praznovala včeraj petdesetletnico svojega obstanka. Do leta 1907 je list izhajal pod imenom „Politik“, od leta 1901 naprej pa izhaja pod imenom „Union“. „Union“ je o tej priliki izšla na 64 straneh za praške in na 68 straneh za zunanje naročnike. Mi želimo ugledni praški tovarišici, ki se je vedno tako toplo zavzemala tudi za naše narodne pravice, tudi v njenem bodočem delovanju najboljšega vapeha.

Tržaška mala kronika.

Druga nenadna smrt. 34 letni dninar Anton Blažko, stanujoč v ulici Media 7 je včeraj ob 10. predpoldne nenadoma umrl. Zdravnik zdravniške postaje je mogel ugotoviti le smrt.

Nenadna smrt. 52 letna Josipina Škrl, stanujoča Campo S. Luigi št. 2 je sinoči padla v omedlevo ter malo potem umrla. **Pretop.** Fran Breznik, 51 letni oglar, stanujoč v ljudskem prenočišču v ulici G. Grozi, se je včeraj stregel z nekim svojim tovarišem in pri tem dobil več ran, katere mu je obvezal zdravnik zdravniške postaje.

Požar. Sinoči ob polenajstih je v hiši št. 35 v ulici Riborgo začelo goreti v petem nadstropju. Prišli so hitro ognjegašci, ki so ogenj pogavili tekom ene ure.

Naše gledališče.

Danes v ponedeljek, 1. jan. na dan novega leta popoldne ob 4. uri po ljudskih cenah Bernsteinova drama

„VIVAR“ („Baccarat“), ki je pri svoji premieri lepo uspel, zvečer se pa ponovi opereta

„PUNČKA“ („La Poupée“). Vse tri predstave se vrše izven abonementa.

Vodstvo gledališča naznanja p. n. abonementom, da je v decembru morala izostati peta predstava v abonementu. Da se pa število predstav izjednači, dobijo p. n. abonementu v mesecu januarju 6 predstav.

Književnost in umetnost

„Veda“ (*). Omladina, Naši Zapiski, Veda — Dragi kamen, dijamant, briljant. Žalostni časi so bili, ko je jedini „Zvon“ sempatam prinesel tako mrvico popularizirane znanosti. Povsodi so se slišali glasovi, zahtevajoči slovensko univerzo: v družbah, na shodih, v parlamentu, a prave znanosti ni bilo pri nas. I v „mladih“ se je vzbudilo poželjenje po delu, po pravi in čisti znanosti, zagledala je luč dijaštvo informujoča, na pol-znanstvena „Omladina“. Politični preobrat, nove težnje, novi nazori o politiki, hrepenenje po boljšem umevanju socialnih razmer, so rodili „Naše Zapiske“ in prišel je čas, ko so „mladi“ postali, moške in ustanovila se je „Veda“, da nam ponudi kristalno-čisto kupo napolnjeno do vrha z dovršenim znanstvenim materijalom v samozobrazbo in duševno vživanje.

*) „Veda“. Casopis za znanost in kulturo. Cena na leto 8 kron za dijake 5 kron.

Ne z bobnajočo reklamo, s samozavestnim in jedrnatim programom je nastopila „Veda“ svojo trnjevo, a idealno pot: „Na naši generaciji je, da da slovenskemu javnemu življenju resnejšo vsebino in da prosvedoči pred svetom kulturno sposobnost našega naroda na različnih poljih.... Izvrševati hoče nalogo revijalnega zbornika: Splošna informacija inteligentnega občinstva v kolikor mogoče mnogoštevilnih panogah znanstva.... Odpreti treba zapahnjena okna bajtice, da vidimo in slišimo, česa išče veliki svet.... Njena vsebina bo obstajala iz poljudno-znanstvenih izvirnih člankov, iz referatov, ocen, pregledov in razprav.... Noče in ne more biti glasilo kake frakcije, ampak hoče biti tribuna generacije.... Znanstvena recprociteta južnih Slovanov.... Nadalje posvečevanje pozornosti tudi kulturi ostalega Slovanstva. Glavni moment pa lalczacija znanosti in dvlg duševno zamerljene Intelligence....

Končano je prvo leto in uredništvo že vabi na naročbo. Oglejmo si malo vsebino letošnjega letnika! Že naslovna stran informira o potenciali vsebine: Izdajajo in urejajo: Albert Kramer, Ivan Prijatelj, Mihajlo Rostohar, Bogomil Vošnjak. V predgovoru prvega zvezka čitamo program, oglejmo si vsebino, v koliko so se obljube spornile. Vsebinska prvega letnika je zelo mnogovrstna in dobro razpredeljena. Vidimo dva velika tabora: K prvemu spadajo „Razprave in članki“, k drugemu „Pregledi in referati“, ki so razdeljeni v dva pododdelka. Prvi, oddelek obstoji iz prava, sociologije, politične zgodovine, publicistike in tvori celoto „Država in družba“, drugi iz gospodarstva, socialne politike, statistike, filozofije, medicine, kulture in tvori celoto „Politične ekonomije“.

Med razpravami se posebno odlikujeta s svojimi operati dva pisatelja in sicer dr. Ivan Prijatelj in dr. Bogomil Vošnjak. Prvi je spisal: *Slovenščina pod Napoleonom* (k stoletnici Ilirije oživljene). Minulo je približno sto let, odkar je Slovincem tujec povedal, da je tudi on človek in prvo petnajstletje prošlega stoletja je najbolj važno v politični in kulturni zgodovini našega naroda, naše največje veselje in žalost... S spretnim peresom in kritičnim duhom, na objektivnem presojanju zgodovinskih virov in na podlagi Dr. Bogomil Vošnjakove „Ustave in uprave Ilirskih dežel“ nam predočuje pisatelj razvoj in pravice slovenskega jezika pod tujcem, pravice, katerih še sedaj po sto letih nismo še na novo osvojili v tedanjem obsegu.

Z drugo večjo znanstveno razpravo nas je obogatil dr. Vošnjak Bogomil: *Uvod v občna načela državnega nauka*. S prepričevalno močjo eksaktnega jurista in filozofa

Ivan in Marija Glešič
gostilna „Pri petelinčku“ v Gorici, Munske ulice št. 7
voščita srečno novo leto
vsem svojim cenjenim gostom, prijateljem in znancem.

ZOBNI AMBULATORIJ
HANS-a SCHMIDT
Trst, ulica della Zonta 7. I. n. — Telef. 10-83
p. f.

Eduard Scheimer
gostilnica in posestnik v Barkovljah št. 763
voščiti srečno novo leto
vsem svojim cenjenim gostom, prijateljem in znancem.

Roza Ražen
trgovina jestvin v Barkovljah (Narodni dom)
voščiti srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem in prijateljem.

Joahin Renčel
lastnik žganjarne v Trstu, ul. S. Marco 26
voščiti srečno novo leto
vsem svojim cenjenim obiskovalcem, prijateljem in znancem.

Delavsko konsumno društvo
pri sv. Jakobu
voščiti veselo in srečno novo leto
vsem cenjenim udom, gostom in prijateljem.

Alojz Švagel
trgovec z jestvinami v Trstu, ulica Farneto št. 10 in ulica Giulia št. 11
voščiti srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem, znancem in prijateljem.

M. Ribarič
skladišče oglja in drv, Trst, ulica Squero nuovo št. 15, s podružnico v ul. S. Michele št. 16. — Telefon 22-73
voščiti srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem in znancem.

Karl Trost
Pekarna in sladščičarna, Trst, Campo San Giacomo št. 20
voščiti srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem.

Rudolf Schultze
koncesionirani zobotehnik iz Berlinia ulica Sette Fontane št. 2. II. n.
p. f.

Josip Zavadlal
pekarna in sladščičarna, Trst, ulica Sv. Marka št. 1.
voščiti srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem in prijateljem.

Jakob Dubinsky
izgotovljene obleke za moške, manufakturno blago, ter moške in ženske suknje Trst, ul. dell' Oimo št. 1, II. nadst.
voščiti srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem.

Jakob Vatovec in obitelj
voščiti srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem.

J. Galperti
trgovina manufakturnega blaga, Trst, ulica Barriera vecchia 13
voščiti srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem v mestu in okolici.

Mlekarna Hrušica
v Trstu, Via delle Poste 16
voščiti srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem.

Josip Pahor
lastnik pekarnice in sladščičarne v Trstu: V. Madonnina 39, V. G. Parini 12, V. S. Marco 25
voščiti srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem in prijateljem.

Jakob Ercigoj
trgovina jestvin, Trst, V. Massimiliana št. 11
voščiti srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem.

Josip Micev
zaloga oglja, drv in stavbenega materijala Trst, ulica S. Cifino 2
voščiti srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem.

Fran Kravos
voščiti srečno novo leto
vsem svojim prijateljem.

Josip Prelog
trgovec jestvin, Istrska cesta 75, zaloga oglja Istrska cesta 76
voščiti srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem.

Ivanka Mihelič
TRST - Rojan št. 8
voščiti srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem prijateljem in znancem.

Hinko Kosič
voditelj gostilne N. D. O., Trst, ulica Carradori št. 18
voščiti srečno novo leto
vsem svojim gostom, znancem in prijateljem.

Josip Mreule
pekarna - ulica Montorsino 7 - sladščičarna
voščiti srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem.

M. Prelc
lastnik čevljarnice „ALLA SARTORELLA“ Trst, ulica Barriera vecchia št. 10
voščiti srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem, znancem in prijateljem v mestu, okolici in na deželi.

Čevljarska zadruga v Mirnu pri Gorici. Prodajalna čevljev v Trstu, ul. Barriera vecchia 38.

Ima vedno v svoji zalogi bogato izbero vsakovrstnih čevljev lastnega izdelka za vsaki stan. Toplo se priporoča posebno Slovincem v mestu in okolici, da se pridno poslužujejo domačih izdelkov naše zadruge.

SPREJEMAJO SE TUDI POPRAVE.

TRATTORIA
„All' Antica Pompei“
Trst, Piazza Carlo Goldoni 4

Prilagojena se slavemu občinstvu. — Toči se izvrstno vino: toran, istrsko, furlansko in belo, šušfeldsko pivo. Domača kuhinja v raznovrstnih meslini in gostimi jedili. — Za obilen obisk se tople priporoča
FRANJO MARINŠEK.

Kron 6200 !!

AUTOMOBILI FORD 1911
Največja tovarna sveta. Izdelovanje letno 40-000 vozov edinega tipa CHASSIS 20 HP šest raznih tipov kočij. Kočija „FORD“ je najpopolnejša, najhitrejša in najekonomičnejša kar jih obstoji. — GENERALNI ZASTOPNIK

ANTON SKERL . TRST

Piazza Goldoni 10—11, Tel. 1734
Ulica osrednja garaje, ulica del Baobi 16, vokal ulica Beobette
TELEFON 2247. STOCK PNEUM GOODRICH (amerikanske).
Automobili na posodo po smeri oeni.
Varnost in vzdrževanje avtomobilov. — Solidna postrežba.

„Caffé Goldoni“
Trst, Piazza Carlo Goldoni št. 2
Pijače naravno in prve vrste. Časopisi in ilustracije. **POSTREŽBA TOČNA.**
Za obilen obisk se najtopleje priporoča
FRANJO MARINŠEK.

Josip Semulič
TRST, ulica dell' Istituto št. 5
Prilagojena slav. občinstvu **SVOJO PEKARNO** in **SLADČIČARNO**, v kateri se dobi cel dan svež kruh in raznovrstne sladčice. Moka iz I. mlina ter maslo. Likeri, vino in pivo v stekli. **Postrežba tudi na dom.**

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov
Izdiranje zobov brez
= vsake bolečine =
Dr. J. Čermák V. Tuscher
zobozdravnik konc. es. zobni tehnik
... TRST ...
ulica della Caserma št. 13, II. n.

Velikanska zaloga pohištva in tapecarij
:: Paolo Gastwirth ::
TRST, ul. Stadion št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Fenice)
Najbolj ugoden vir za nakupovanje bodisi glede cen, kakor tudi kakovosti. **Kolosalni izbor.**

Zahtevajte »Kolinsko cikorijo!«

R. Gasperini, Trst
Telefon št. 1974. SPEDITER Via Economo št. 10
Prevozno podjetje
o. kr. avstrijskih drž. Slovenije 2051
Sprejme razcarinjane kakoršnegasibodi blaga iz mitnic, dostavljanje na dom.
POŠILJATVE, POTEQA KOVČEBOV. NAJDOGODORNEJŠE CENE.
Zastopstvo tvrdke „CEMENT“
Tovarna cementa „PORTLAND“ v Spiljetu.
PRODAJA NA DROBNO. CENE BREZ KONKURENCE.

Skladišče oglja in drv
za gorivo, petrolja in stavb. materiala
Josip Miceu
Trst, via San Cillino št. 2 (Sv. Ivan)

ZALOGA DALMATINSKEGA VINA
(lastni pridelek iz Jesenic pri Omišu)
Filip Ivanišević - Trst
ulica Valdirivo št. 17. — Telefon št. 14-05.
— Prodaja na drobno in na debelo. —
GOSTILNE: „All'Adria“, ulica Nuova št. 11 in „Al fratelli dalmati, ulica Zudecche št. 3, v katerih toči svoja vina I. vrste.

ZALOGA TOVARNIŠKEGA POHIŠTVA
R. BLAHA TRST
ULICA CASERMA ŠT. 4.
TELEFON 16-31.
PREJ. „MIZARSKA ZADRUGA V SOLKANU“
POPOLNE UREDBE ZA HOTELE, PENZIJE, GOSTILNE IN KAVARNE.
POHIŠTVO PO VSAKOVRSNIH CENAH.
SPECIJALITETA: DIVANO POSTELJA („SPAVAJ PATENT“) OD GLASOVITE
— TVORNICE JACKEL Z DUNAJA. —

Edina slovenska knjigoveznica
ANTON REPENŠEK, Trst, ul. Cecilia 9
Izdeluje vsakovrstna knjigoveška priprosta in fina dela **PO KONKURENCIJSKIM CENAM**

Prodajaln. ur in dragocenosti
G. BUCHER
(ex drug Dragotina Vekjeta)
Trst (nasproti prejšnje Corso št. 36 prodaj. D. Vekjet)
Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in menja staro zlato in tudi srebro z novimi predmeti. — Sprejema naročbe in popravlja vsakovrstne srebrnine, zlatanine, kakor tudi žepne ure **DELO SOLIDNO. CENE ZMERNE.**

Ivan Kerže
trgovec s **hlaškimi** posodo v Trstu, Trg S. Giovanni št. 1
vošči srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem v mestu, okolici in na deželi.

Mihael Zeppar
zaloga majoličnih peči in štedilnikov
vošči srečno novo leto
TRST
via S. Giovanni št. 6 in 12
p. f.

Ivan Šircelj
trgovec s prekajenim in svežim svinjskim mesom ter pivom in vinom prej v ul. Nicolò Macchiavelli, sedaj v ulici S. Caterina št. 7
vošči srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem.

Tomaž Zadnik
mesar, Trst, Piazza S. Giovanni št. 6
vošči srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem.

Andrej Schleimer
ulica Stadion 12
Glavni zastop in zaloga moke iz parnih mlinov **BRATJE NEUMANN, Arad**
p. f.

F. Pertot, urar
TRST — ulica delle Poste št. 9 — TRST
vošči srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem.

Anton Vouk
trgovec z moko in žitom v Trstu ul. Olma 4
vošči srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem, v okolici in na deželi.

Leopold Žgur
trgovec jestvin, Trst, via delle Poste št. 5
vošči srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem.

Andrej Pirich
trgovec s kolon. blagom, Trst, ul. Stadion 17 podružnica na Vrdeli ul. dello Scoglio
vošči srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem.

Brosch & Laurenčič
trgovina z manufakturnim blagom v Trstu, ulica Nuova št. 40, vokal ul. San Giovanni
vošči srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem v mestu, okolici in na deželi.

Valentin Zwitter
trgovec z jestvinami v Trstu, ulica Barriera vecchia št. 2
vošči srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem v mestu, okolici in na deželi.

Jurij Černe
trgovec z jestvinami, ulica Foscolo, vokal trga Barriera
vošči srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem v mestu, okolici in na deželi.

**trgovina jestvin, Trst, ulica S. Caterina 10
vošči srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem.**

Vekoslav Gjurin
slovanski brivec, ulica Mercadante št. 1
vošči srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem.

Križmančič & Breščak
slovenska manufakturna trgovina
Trst, ulica Nuova 37
vošči srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem in prijateljem.

Kavarna Minerva
Trst, ulica Acquedotto št. 22. — Lastnik **JOSIP KRANJC**
vošči srečno novo leto
vsem svojim cenjenim gostom, prijateljem in znancem.

Franjo Stančič
trgovina jestvin, Trst, ulica Media št. 17
vošči srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem.

Andrej Širca
trgovec pri sv. Ani
vošči srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem in prijateljem ter se priporoča za nadaljni obisk.

Anton Novak
brivec, Trst, via Sette Fontane št. 13
vošči srečno novo leto
vsem svojim cenjenim obiskovalcem, prijateljem in znancem.

Alojz Gul
Pekarna in slaščičarna Trst ul. della Caserma 13 in Vojaški trg 4
vošči srečno novo leto
vsem svojim odjemalcem.

M. Aite
trgovina z manufakturnim blagom v Trstu, ulica Nuova št. 36, 38
vošči srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem v mestu, okolici in na deželi.

Anton Jerkič
odlikovani fotograf, Trst, ulica delle Poste 10 Gorica, Gosposka ulica 7
vošči srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem.

Josip Rožanc
zaloga kolonijal in jestvin v Trstu, ulica Molin a vento 11
vošči srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem v mestu, okolici in na deželi.

Josip Kosak
trgovec z jedilnim blagom, Trst, Belvedere
vošči srečno novo leto
vsem svojim cenjenim obiskovalcem kakor tudi prijateljem in znancem.

Avgust Štular in družina**vošči srečno novo leto**

vsem svojim cenjenim odjemalcem, znancem in prijateljem.

Brata Lenček

krčmarja in trgovca z vinom, Piazza della Caserma št. 5

voščita srečno novo leto

vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem.

Dr. Gustav Gregorin

sè soprogo

p. f.

Trst

OBRTNIJSKO DRUŠTVO

pri sv. Mar. Magd. spod.

vošči veselo in srečno novo leto

vsem cenjenim udom, odjemalcem in prijateljem.

Alojzij Povh

urar, Trst — Via del Rivo št. 26 — Trst

vošči srečno novo leto

vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem.

ODLIKOVANA ČEVLJARNICA

Viktor Schenkzalagatelj c. k. deželnega orožniškega po-
veilstva v Trstu. ZALOGA OBUVALA IN
DELAVNICA Trst, ulica Belvedere št. 32.
Filijalka na Greti št. 242**vošči srečno novo leto**vsem svojim cenjenim odjemalcem v mestu,
okolici in na deželi.**Dr. Edvard Slavik**

p. f.

Trst

„Gospodarsko društvo“pri sv. Mariji Magdaleni zgornji
 („Pri Tirocu“)**vošči veselo novo leto**vsem svojim cenjenim udom, odjemalcem
in prijateljem.**Anton Sancin-Drejač**

trgovec v Škednju

vošči srečno novo letovsem svojim cenjenim odjemalcem in pri-
jateljem v mestu in na deželi.**CAFFÉ NUOVO**Trst — Piazza Barriera vecchia - Via Sette
Fontane

p. f.

Anton Mahne

trgovec, Trst, Istrska cesta št. 4, Trst

vošči srečno novo letovsem svojim cenjenim odjemalcem in pri-
jateljem.**Lovrenc Rebula**lastnik pekarnice in sladšičarne v Trstu, ul.
Belvedere št. 57**vošči srečno novo leto**vsem svojim cenjenim odjemalcem v mestu,
okolici in na deželi.**Gospodarsko društvo**

v Škednju

vošči srečno novo letovsem svojim cenjenim odjemalcem in
znancem.**Anton Gašperšič**pekarna in sladšičarna, Trst, Largo Santorio
Santorio 3, Via dell' Istria**vošči srečno novo leto**vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijate-
ljem in znancem.**Anton Ercigoj**

pekarna in trgovina jestvin, ulica Giulia 88

vošči srečno novo letovsem svojim cenjenim odjemalcem, prijate-
ljem in znancem.**Vatovec Anton**zaloga krompirja in zelja v Trstu, ulica San
Maurizio št. 2**vošči veselo novo leto**vsem svojim cenjenim odjemalcem, prija-
teljem in znancem.**Jakob Perhavec**

zaloga vina in likerjev, Trst, ul. delle Acque 4

vošči srečno novo letovsem svojim častitim odjemalcem v mestu,
okolici in na deželi, kakor tudi vsem prija-
teljem in znancem.**Ciril Šuc**

trgovec v Trstu, ulica Concordia št. 4

vošči srečno novo letovsem svojim cenjenim odjemalcem, prijate-
ljem in znancem.**Ivan Biaggini**zaloga olja, kisa, mila, sveč itd. Trst, ulica
Giulia 25**vošči srečno novo leto**vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijate-
ljem in znancem.**Karl Silvestri**Zaloga olja in jesiha. Centrala: Trg Barriera
vecchia 10 (Telefon 17-35). Filijalka (Prod.
jestvin)**vošči srečno novo leto**vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijate-
ljem in znancem.**Anton Ščuka**

trgovec in gostilničar v Barkovljah pri Trstu

vošči srečno novo letovsem svojim cenjenim odjemalcem, prijate-
ljem in znancem.**Sv. Ivansko Kons. društvo**

pri sv. Ivanu (Narodni dom)

vošči veselo in srečno novo letovsem svojim cenjenim odjemalcem, prijate-
ljem in znancem.**Anton Zavadlal**pekarna in slašičarna, Trst, Via dell' Istria
in Marco Polo 6**vošči srečno novo leto**vsem svojim cenj. odjemalcem, prijateljem
in znancem v mestu, okolici in na deželi.**Leopold Štrekelj**trgovec z jedilnim blagom v Trstu, Trg Bar-
riera vecchia št. 6**vošči srečno novo leto**vsem cenjenim odjemalcem, prijateljem in
znancem v Trstu, okolici in na deželi.**Mihael Martelanc**trgovina jestvin in gostilna „PRI JURJU“
v Barkovljah**vošči srečno novo leto**vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijate-
ljem in znancem.**Ivan Čergol**trgovec z jestvinami in mešanim blagom v
Barkovljah**vošči srečno novo leto**vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijate-
ljem in znancem.**Ivan Klun**

trgovec jestvin — Sv. Ivan št. 628 pri Trstu

vošči srečno novo letovsem svojim cenjenim odjemalcem, prijate-
ljem in znancem.**Vekoslav Stepančič**

prodajalnica jestvin, Campo S. Giacomo 20

vošči srečno novo letovsem svojim cenjenim odjemalcem, prijate-
ljem in znancem.**M. GERMAN**

cvetličar

Trst, V. Ponterosso 3 in V. M. Bonaroli 28

p. f.

Dediči Gasperčičtrgovina jestvin in pekarna pri sv. Ivanu
Telefon 19-86**voščiljo srečno novo leto**vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijate-
ljem in znancem.**Josip Stegenšek**gostilna „K NOVI ŽELEZNICI“ (Alla nuova
ferrovia) Trst, Riva Grumula št. 20**vošči srečno novo leto**vsem svojim cenjenim obiskovalcem, prija-
teljem in znancem.**Filip Ivanišević**zaloga dalmatinskega vina v Trstu, ulica
Valdirivo št. 17**vošči srečno novo leto**vsem svojim cenjenim odjemalcem in znan-
cem v mestu, okolici in na deželi.**ALEKSANDER LUKEŽ**

koncesionirani zobotehnik

Via Nuova 13

TRST

p. f.

Valentin Kukanja

Pekarna — Trst, ulica Molin a vento št. 3

vošči srečno novo letovsem svojim cenjenim klientom, prijateljem
in znancem.**Leopold Milič**Sv. Ivan (vis-à-vis Brokete) pekarna in
slašičarna**vošči srečno novo leto**vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijate-
ljem in znancem.**Gregor Zidar**

trgovec z jestvinami — Trst — Rocol

vošči veselo novo letovsem svojim cenjenim odjemalcem, prija-
teljem in znancem.**Fran Birska**

gostilničar, Trst, ulica Gatteri št. 10, Trst

vošči srečno novo letovsem svojim cenjenim obiskovalcem, prija-
teljem in znancem.**Ferdinand Pečenko**

lastnik žganjerne v ulici Miramar št. 1

vošči srečno novo letovsem svojim cenjenim odjemalcem, prijate-
ljem in znancem.**Franjo Marinšek**lastnik „KAVARNE GOLDONI“, Trst, Piazza
Goldoni št. 2 in gostilna „ALL' ANTICA
POMPEI“, Piazza Goldoni 4

p. f.

„Gospodarsko društvo“

na Ferdeniču pri sv. Ivanu

vošči srečno novo letovsem svojim cenjenim odjemalcem, znan-
cem in prijateljem.**Franjo Dobrila**trgovec jestvin, Trst, ulica della Guardia 44
in ulica dell' Industria**vošči srečno novo leto**vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijate-
ljem in znancem.**Andrej Jug**Prva slovenska zaloga pohištva v Trstu, ul.
sv. Lucije 5-18 (zadej c. kr.
dež. sodiščem)**vošči srečno novo leto**vsem svojim cenjenim odjemalcem v mestu,
okolici in na deželi.**Ivan Rožanc**

čevljarški mojster v Barkovljah na obrežju

vošči srečno novo letovsem svojim cenjenim odjemalcem in prija-
teljem.**OBRTNIJSKO DRUŠTVO**

(Narodni dom) v Barkovljah

vošči veselo in srečno novo letovsem cenjenim udom, odjemalcem in pri-
jateljem.**Andrej Cej**

zaloga moke in otrobov, Trst, ul. del Salice 7

vošči srečno novo letovsem svojim cenjenim odjemalcem, prijate-
ljem in znancem.**Ivan Prelog, trgovec**

v Trstu

vošči srečno novo letovsem svojim cenjenim odjemalcem in znan-
cem v mestu, okolici in na deželi.**Franc Štrancar**gostilničar — gostilna „PRI VIPAVCU“ Trst
ulica Industria št. 5**vošči srečno novo leto**vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijate-
ljem in znancem.**Novo konsumno društvo**(za velikimi železniškimi mostovi)
v Barkovljah**vošči veselo novo leto**vsem svojim cenjenim udom, odjemalcem
in prijateljem.

nam podaja temeljne misli državnega nauka v poljudno-znanstveni obliki, v sistematično-kritični razpredelbi: Borba metod in nekateri glavni pojmi, pojem države, k problemu državne oblasti, državni nauk in prirodno pravo, ustava, vladar, parlament, to so pisatelju glavne misli, okoli katerih s spretno roko naniza na znanstvenih mislih bogato delo.

Reči se mora, da je prvi letnik „Vede“ dr. Bogumil Vošnjak najbolj obogatil. Skoraj polovico pregledov in referatov je poteklo iz njegovega neutrudljivega peresa. Z energijo mladega, temperamentnega in obenem dovršeno-popolnega znanstvenika piše o državnem nauku, je v sociologiji doma, publicistiki in politični ekonomiji.

Tudi druga vsebina razprav in člankov referatov in scen stoji na znanstvenem višku; odlikuje se posebno priv. docent dr. Rostohar z „Idejami o zgodovini, o filozofiji južnih Slovanov“ in priv. docent dr. Zarnik z „Modernimi blološkimi problemi“ in dr. Zmavc „Uvodom v naraven nazor o svetu“. Na višku znanstvene dovršenosti stoje vsi ti duševni produkti mlade generacije, čtivo zahteva svežosti duha, da se človek poglubi in ne zgubi v labirintu misli in nekako blažilno so vpleteni vmes pokojnega visolskega vinogradnika in politika: „Dodatki k Spominom“. Duh se ti vmiri in zasanja o moči našega malega naroda, o duševni in politični moči...

Zadosti. Veliko je bilo delo, trudapolno in težko, a uredniki in sodružniki „Vede“ gledajo lahko s ponosom na prvi letnik in opravičeno so si brez skrbi v svesti, da bo prineslo obilo sadu. Njih ideje bodo obrabile druge in nalk gorkemu vetru v spomladi zaveje duh kulture po naših krajih a iz naroda se bo svetila hvaležnost!

Dosti naročnikov naj „Vedo“ denarno podpira in poveča. „Veda“ obsega letos celih 664 strani, pet pol več, ko je bilo prvotno določeno in na tak način je uredništvo poklonilo naročnikom lep dar. H koncu naj še omenim, da je oblika ukusna, tisk lahko čitljiv, s pravopisom pa se ne bodo vsi strinjali, a taki nasprotniki si ne smemo biti v tem „abecedarskem“ boju kakor tisti, ki je prvi zvezek vrnil z opazko: „Ne sprejemem, ker sem sovražnik „ter“kanja.“ Obilo sadu v „Novem letu“!

F.

Razne vesti.

Prodaja dragocenosti bivšega kralja Manuela. Iz Lizbone poročajo, da je bivši portugalski kralj Manuel protestiral proti sklepu

zadev, da se prodajo na korist države dragulji in dragocenosti, najdene v kraljevski palači v Lizboni. Manuel je izjavil, da so te stvari večina deloma njegova privatna lastnina. O tej stvari odloči portugalski parlament.

Zdravilno sredstvo proti raku. Iz Berolina poročajo, da je izumil tajni svetnik Wassermann neko novo sredstvo zoper razjedanje raka. Raznovrtni poskusi s tem sredstvom, katerega zovejo Cosin-selen-serum, so bili ugodni.

Žalosten konec lakozilyca. Dne 23. m. m. se je ustrelil v Sisku bivši trgovec na Reki Dragan Setniski. O tem prinaša „Rječki Novi List“ sledeče: Malo jih je na Reki, ki niso poznali Dragana Setniskega. O njem bi se dalo pripovedati naravnost neverjetnih stvari. V veselim življenju je bil na Reki nenadkriljiv. Vedno polnega bučjelara je denar naravnost razsipal. Večkrat se je dal, pijan, peljati na isprehod v dveh kočijah: v eno je sel on, v drugo je položil svojo sukno ali dežnik. — Njegov želodec je bil brez dna: ispitati 8—10 litrov vina je bila zanj šala! Nekdaj je v Marganovi gostilni ispil za stavo devet litrov vina in še ni bil pijan. A takih stav je napravil mnogo. Težko bi bilo najti človeka, ki bi bil toliko pojel, kolikor pok. Setniski. Nekega večera je v restavraciji „Tirolese“ po večerji pojel 160 ostrig in vse to zalil s tremi litri vina. Samo za drugi zajutrek je pojel 10 do 12 poroj golaša in izpraznil do 30 čas piva. In vzlic toliko izpite pijače je ostal trezen. Ni bilo noči, da se ni Setniski veselil in zabaval, a tudi po dnevu je navažno zelo mnogo jedel, še več pil, a se bavil tudi z ljubavnimi pustolovinami.

O njegovem samomoru poročajo sledeče: Vso noč se je neke zabaval. Žena mu je odprla hišna vrata, a on jej je gredoč ž njo v hišo rekel: „V kratkem boš vdova“. Dospel v sobo, je vzel revolver, pritisnil ga na sence in ko je rekel: „Evo, vidite, to je moj konec“, se je ustrelil v glavo. Ustrelil se je pred očmi svoje žene, otrok in svojih roditeljev. Zakaj se je ubil, se ne ve, kajti prej ni nikdar kazal kake namere, da to stori. Bilo mu je še le 27 let.

Srce kralja Ramsesa II. najdeno čez 3169 let. Pariški „Louvre“ je pridobil pred nekoliko časa štiri posode, ki vsebujejo drob egiptovskega kralja Ramsesa II. Ravnatelj „Louvre“-a je dal vsebino teh posod, ki nedvomno poteka iz dobe egiptovskega kralja, natančno preiskati, in o tej priliki so našli v eni teh posod izredno zanimiv anatomski preparat: srce kralja Ramsesa II. Kraljevo srce se je tekom tolikih stoletij spremenilo v 8 cm dolgo in 4 cm široko ploščo. Mesni deli srca so se tako okameneli, da bi se jih samoglo samo sežagati. Preiskovalci so medtem z ostrim nožem odlupili in odtrgali par kosčkov srca in so z mikroskopom ugotovili, da morejo biti to edino le ostanki srca ali pa jezika. Ker je jezik na Ramsesovi mumiji, ki jo hranijo v Kairu, popolnoma nepoškodovan, ni dvoma, da so v omenjeni posodi najdeni ostanki kraljevega srca. Ramses II. je umrl leta 1258 pred Kristovim rojstvom. Minulo je torej ravno 3169 let, odkar so shranili njegovo balzamirano srce v oni prekrasni posodi, obloženi s tirkizno-modrim emailom.

257.063 avtomobilov in 457.000 šoferjev. Do lani je bilo na Francoskem največ avtomobilov, letos pa jih je največ na Angleškem. Na Francoskem je avtomobilov 66.000, na Angleškem pa 150.697, h katerim treba prišteti 106.366 motociklov; na Francoskem jih je 9195. Samo v Londonu je 46.638 avtomobilov, 15.915 motociklov in 3067 avtomobilnih vozov. Šoferjev je na Angleškem 457.037.

Usodna šala. Z Reke poročajo: 26-letni Nikolaj Mihalčič je bil na božični praznik v družbi več svojih prijateljev. Elen teh mu je za šalo stavil v žep dinamitno patrono. Mihalčič je segel v žep po užigalico, pri čemer je patrona eksplodirala, a on se je z bolestim krikom brez zavesti zgrudil na tla. Vsled eksplozije mu ni bila le odtrgana polovica roke, marveč je zadobil težke poškodbe tudi na obrazu. Prenesli so ga na Reko, kjer mu je zdravnik odrezal roko; nevarnost je tudi, da oslepi na enem očesu.

Električni tok usmrtil šest oseb. — Iz Rima poročajo od 27. m. m.: Grozna nesreča se je pripetila v blaznici v Macerati.

Vsled silnega viharja se je bilo prebrnile več drogov z električnimi žicami, ki so bili postavljeni ob zidu blagajnice, in žice so padle čez zid na vrt. Dva blazna, ki sta se nahajala na vrtu, sta pobrala žice, toda v tem hipu sta se zgrudila mrtva na tla. Tri drugi blazniki, ki so bili tam blizu, so prhiteli; in so prav tako prišli v stiko z žicami. Takoj so se tudi oni zgrudili mrtvi. Ko je videl ravnatelj blaznice pet mrličev na tleh, je menil, da so se pretepali. Zato se je približal, da bi obe stranki ločil. Pri tem se je pa dotaknil žic in se tudi takoj zgrudil mrtve na tla. Ko sta dva strežaja dvigala mrliča izmed žic, sta se tudi močno opekla.

Odvetniki na Ogrskem. „Pester Lloyd“ poroča: V letu 1911 se je število odvetnikov na Ogrskem pomnožilo za 800, kar tvori približno 13%. Odvetnikov je sedaj nad 9200. Na Ogrskem je torej 1800 odvetnikov več nego v Avstriji.

Od dimnikarja do generala. Nedavno je bil povišan v generala Gjorgje Mihaldžič. O tej priliki so hrvatski listi poročali o njem: Mihaldžič je bil sin revnega srbskega svečenika v Kovinu v Baratu in po poklicu dimnikarski pomočnik. Leta 1877 so ga vzeli v vojske; v enem letu je postal korporal. Tedaj je pričela okupacija Hercegovine pod poveljstvom generala barona Jovanovića. Mihaldžičev batalijon se je nahajal v Stolcu, ko so ga obkolili sovražniki: približal se je trenotek, ko je bilo treba umreti o lakote in žeje, ali se pa udati sovražniku. Tedaj se je iz lastnega nagiba ponudil narednik Gjorgje Mihaldžič, da se preoblečen splazi skozi sovražnikov tabor in donese generalu Jovanoviću vest o obupnem stanju posadke. Z veliko smrtno nevarnostjo je Mihaldžič svoj načrt sijajno izvršil in tako rešil svoj batalijon. Cesar ga je za ta čin odlikoval z zlato svetinjo za hrabrost in mu podelil oficirsko čast. Da je bil tudi slednje vreden, priča dovolj dejstvo, da je stalno napredoval in postal sedaj — po 33 letih — general.

Poskusite FI-GOVO KAVO „Salutin“ ki je naj-finejši in najzdravejši kavni pridatek. Dobiva se v vseh boljših prodajalnicah. ○○○○

Deln. glavnica K 80.000.000.-
Rezerve čez K 22.000.000.-

Živnostenska banka

Podružnica v Trstu

Ravnateljstvo:
Ulica San Nicolò 30.

Menjalnica
Ulica Nuova 29.

Provaja vse v bančno stroko spadajoče
posle najvestneje in najkulantneje.

Obreštuje vloge na vložne knjižice po 4%,
:: vloge v tekočem računu po dogovoru. ::

Brzjavni naslov: ŽIVNOŠTENŠKA, Trst.

Telefon: štev. 1078 in štev. 2157.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besedo. Matno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina znaša 40 stot. Plača se takoj laser. oddelka.

Naš fotograf je Anton Jerkič, Trst.
Via delle Poste 10. — GORICA, gosposka ulica 7
Izdelki odlikovani na vseh razstavah. — Le zaupac k njemu. 312

Rezanci, makaroni in testenine s jajcem „Monopol“ nopol“ higienično pripravljene nadomestujejo uspešno vsako drugo hranilo Pasite na znamke na zavitke: „Monopol 2, 4 in 6 jajc“. 2115

Kislo velje, delikatno, franco postaje Trst in Pula po kg kron 23,50; 50 kg kron 13; kumare itd. raspisilja po povzetju Ant. K. Linek, Znojmo. Cenik na zahtevo. 2:23

Pozor! Kdor hoče sveže domače klobase in najboljšo vipavsko vino, naj se obrne na gostilo Valentin, na Barriero št. 34. — Za obilen obisk se priporoča A. Dekleva 2378

Mlad inteligenčen absolvent trgovske šole v Pragi, več s'ovenskoga, nemškega, srbohrvatskega, češkega in deloma italijanskega jezika išče primerno službo. Po udbi pod šifro „Svoji k svojim“ na Upravništvo lista. 2420

Poročni prstan se je zgubil od Kati nare do prvih hiš nad Rocclako postajo. Poštini najditelj se prosi, da ga donese Via S. Giacomo in monte šte. 13, vrata 5 proti plačilu prstanove vrednosti. 24:9

Kupujte „Nar. kolek“

Dr. Albert Botteri
okulist
večletni
prvi asistent na vseučilišču v Inomestu
Trst, Piazza della Borsa 7. II.
ord. od 10-11, 3-4. Telefon 147/VIII

Josip Furlan
gostilničar v ulici Geppa „Pri Francu“
vošči srečno novo leto
vsem svojim cenjenim gostom, prijateljem in znancem.

Amerikanski bazar!
via della Scalinata št. 3.

Velika prilika! Velika prilika!
Partije blaga

po skrajno nizkih cenah.
Plateno blago, brisalke, rute in šerpe iz svile, žepne rute in drugi manuf. predmeti.

Velik izbor posod iz železa
po kron 1-60 kg

kakor tudi porcelana, lončene posode, kozarcev, butelj, krožnikov, kuhinjskih predmetov itd. itd.

IZBOR DROBNARIJ.
Guglielmo Marengo.

Cesare Benedetich

si usoja naznaniti slav. občinstvu, kakor tudi svojim cenjenim odjemalcem, da je odprl Trst, ulica Caserma št. ev. 13

MESNICO
EX vd. CARLINA.

Na prodaj je najboljšo goveje, telečje, ovčje in koštrunovo meso, perutočna, kakor tudi specialiteta: **GRAŠKO MESO.**
Postrežba tudi na dom.
Telefon šte. 57/IV.

VEKOSLAV PLESNIČAR
trgovec, Via Giulia šte. 29 — Trst
vošči srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem.

Narodna posojilnica in hranilnica v Trstu
ulica Caserma št. 17, prtiličje.

VLOGE na knjižice, vložne liste in tekoči račun obrestuje od dne vloge do dne dviga po dogovoru s polnimi **4¹/₂ - 4³/₄ - 5%**

Preskrbuje vrednostne papirje in srečke na obroke po najugodnejših pogojih.
Izplačuje drugje zastavljene vrednostne papirje.
Daja posojila na vrednostne papirje, srečke in vrednote manjšega obsega itd.
ESKONTIRA menice, fakture in račune.
Posreduje življensko in starostno zava ovanje; in zava ovanje p oti ogoju, viona itd. i. d.
PRESKRBUJE VADIJA, KAVCIJE IN ČEKE. MENJAVA VALUTE.
Izdaja štedne listke za delavstvo.

Najboljše in najcenejše gorivo
Briquettes znam. „Klara“
izključna zaloga SILVIO MALOSSI
Trst, ulica Gelsi šte. 3
TELEFON 18-89.
Cena: K 4 50 — 100 kilogramov
s dostavljenjem franco.

Zaloga usnja za čevljarje
A. DONDA
TRST - Via dell Rivo št. 42. - TRST
Izbor zgornjih del za čevlje (tomaj).
Primerne cene in solidna postrežba.

A. Bambič
(prej Jakob Bambič) Trst - ulica Cologna 9
trgovina jestvin
vošči srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem v mestu, okolici in na deželi.

Anton Mahne
trgovec, Trst, via dell' Istria šte. 4, Trst
vošči srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem in prijateljem v mestu in na deželi.

Josip Dolčič
zaloga kislega zelja, krompirja in fižola.
Trst, ulica Sorgente šte. 9
vošči srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem v mestu, okolici in na deželi.
Telefon 14-65. Telefon 14-65.

Kat. vd. Mulej
trgovina jestvin in kolonijalnega blaga, Trst
Piazza Ponterosso šte. 5
z. n.

R. DITMAR
Gebrüder Brüner, S. - A.
Podružnica v Trstu, Piazza Ponterosso
p. f.

Kavarna Minerva
Trst, ulica Acquedotto šte. 20. — Lastnik
JOSIP KRANJC
vošči srečno novo leto
vsem svojim cenjenim gostom, prijateljem in znancem.

Inženir Franc & J. Kranc
prej SCHNABL & C.
zaloga strojev in tehničnih predmetov
p. f.

Dediči Frana Abrama
tovarna sodov
Trst, Via S. Francesco d' Assisi 44 Trst
Srečno novo leto

Tvrška Bohinec & C.
vošči srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem prijateljem in znancem.

Fran Bojc
lastnik kavarne „Univerzo“ Trst, trg Caserma
šte. 1
vošči srečno novo leto
vsem svojim gostom, znancem in prijateljem.

Viktor Zorš
trgovec jestvin, Sv. Ivan
vošči srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem.

Pavel Visentini
čevljarica, Trst, ul. Giosue Carducci 31
vošči srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem, znancem in prijateljem v mestu, okolici in na deželi.

Obišo sreče želimo ob novem letu
vsem prijateljem in znancem in našemu narodu sploh.
Družina Anton Negode.

Jakob Živic, brivec
BARKOVLJE
vošči srečno novo leto
vsem svojim cenjenim klientom, prijateljem in znancem.

Ignac in Marica
lastnika gostilne „Alla Grotta“, Trst, ulica
Tivarnella
voščita srečno novo leto
vsem svojim cenjenim obiskovalcem kakor tudi prijateljem in znancem.

Sv. Ivansko Kons. društvo
pri sv. Ivanu (Narodni dom)
vošči srečno novo leto
vsem svojim cenjenim gostom, prijateljem in znancem.

Ivan Počkaj
trgovec, ulica Petronio št. 2 (vogal ulice
Sette Fontane) vošči svojim cenjenim odjemalcem in prijateljem
Srečno novo leto.

Restaurant Dreher
Trst, Via della Cassa di risparmio - KARL
WIENINGER
p. f.

A. Zafred
trgovina z manifakturnim blagom — Trst
ulica Nuova št. 36
vošči srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem.

Zaloga Senožeške pive
v Sežani
vošči vsem svojim odjemalcem in pivcem
piva
Srečno novo leto
IVAN STIBIL, zastopnik.

Anton Grgič
trgovec in posestnik na Padričah
vošči srečno novo leto
vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem.

Andrej Grgič
Bazovica — tovarna sodovke — Bazovica
vošči srečno in veselo novo leto
svojim cenjenim odjemalcem.

Karl Polajnar
lastnik kavarne „Prešeren“ v Ljubljani
vošči srečno novo leto
vsem svojim cenjenim gostom, prijateljem in znancem.

Natakarji kavarne Balkan
voščijo srečno novo leto
vsem cenjenim gostom.